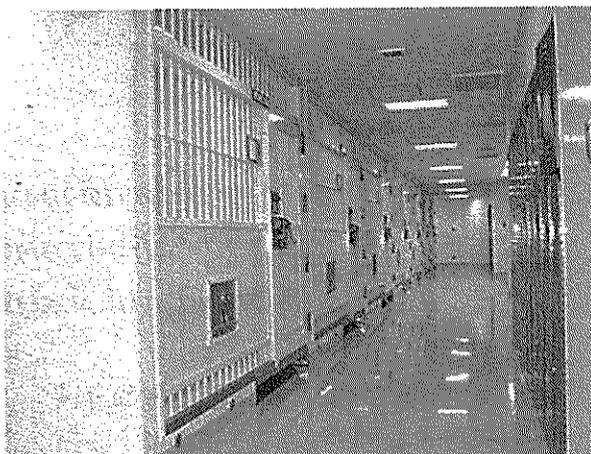

คุกญี่ปุ่นน่าอยู่แต่โหดร้าย

หากใครไปเยี่ยมคุกญี่ปุ่นก็จะเห็นว่า สะอาด เป็นระเบียบ สงบเงียบ เหมือนบ้านเมือง ญี่ปุ่น ทุกรูปแบบ หากจะเสียดสีไปแล้วก็จะพบความน่าสังเวชใจของนักโทษอย่างไม่น่าเชื่อ

ญี่ปุ่นเป็นเมืองที่มีอาชญากรรมต่ำมาก ตำรวจออกตรวจโดยจี้กรยานและเห็นใบไม้กระเบื้องไปทั่ว เพราะไม่มีถนนไหนที่นำกล้วยเป็นพิเศษเหมือนประเทศอื่นๆ อาชญากรรมจากปืนแทบไม่มีใครรู้จัก การจับปืนแทบไม่มี เรียกได้ว่าเป็นเมืองที่น่าอยู่ เพราะมีความปลอดภัยสูง

แถมถูกควบคุมด้วยระบบของและถูกเข้มงวดเวลาเข่างวงหลับ

มีหลายคดีที่ติดคุกนับสิบๆปี เพราะคำสารภาพที่ไม่จริง และหลุดได้ในเวลาต่อมา เพราะการพิสูจน์ DNA รายการโทรทัศน์ของ Asahi เมื่อไม่นานมานี้ได้เปิดโปงเรื่องน่าสังเวชใจเช่นนี้ จนเริ่มปลุกสาธารณชนญี่ปุ่นให้หันมาสนใจระบบยุติธรรมที่เน้นการสารภาพ มีประมาณการว่าร้อยละ ๑๐ ของนักโทษติดคุกเพราะยอมสารภาพ ทั้งที่มีได้กระทำผิดจริง

ในกลุ่มประเทศพัฒนาด้วยกันแล้ว ญี่ปุ่น มีอัตรานักโทษต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ต่ำสุดคือ ๔๕ ในขณะที่ตัวเลขสูงสุดคือสหรัฐอเมริกา ๖๕๘ คน สิงคโปร์ ๒๒๐ อังกฤษ ๑๔๘ จีน ๑๑๕ แคนาดา ๑๐๖ ฝรั่งเศส ๑๐๐ เกาหลีใต้ ๑๐๔ เยอรมนี ๗๘ ไทย ๕๕๗

ระบบยุติธรรมของญี่ปุ่นไม่มีการลงโทษผู้กระทำผิดกฎหมายโดยทั่วไปรุนแรง เนื่องจากเน้นการปรับตัวเป็นคนดี ทั้งตำรวจและศาลจะช่วยกันไม่ให้นักโทษทำผิดครั้งแรกติดคุก ถ้าทำผิดเล็กน้อยครั้งแรกก็จะถูกพักเดือนและปล่อยตัว ภาครัฐจะพยายามประสานกับครอบครัวเพื่อให้คนที่ทำผิดกลับเข้าสู่เส้นทางคนดี และหากถูกส่งเข้าคุก ช่างในคุกดูเฝ้าๆก็เหมือนโรงเรียนประจำชั้นดี

อย่างไรก็ดี ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมเช่นนี้ มีจุดอ่อนที่ทำให้นักโทษญี่ปุ่นอาจเป็นนักโทษที่น่าสงสารกว่าหลายประเทศ กล่าวคือระบบยุติธรรมของญี่ปุ่นเน้นการสารภาพเป็นหลัก โดยถือว่าการสารภาพคือก้าวแรกของก้าวกลับตัวเป็นคนดี

สำหรับอาชญากรรมที่รุนแรงเช่นฆ่าคนตาย ระบบยุติธรรมไม่ปล่อยให้หลุดออกมาหากเล่นงานหนักมาก ตำรวจจะสอบสวนอย่างหนักเพื่อรีดคำสารภาพให้ได้ จนมีสถิติว่า ๘๕ คดีใน ๑๐๐ คดีที่อัยการฟ้องนั้นมีการสารภาพและเกือบทั้งหมดถูกลงโทษจนทำให้อัตราถูกลงโทษในจำนวนที่ฟ้องสูงถึงร้อยละ ๘๕.๘

เมื่อการบังคับให้สารภาพเป็นหัวใจของการดำเนินงาน ปัญหาที่เกิดความมาคือผู้ต้องสงสัยหลายคนยอมสารภาพเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกสอบสวนชนิดหนักหนาสาหัสของตำรวจญี่ปุ่น ตำรวจและอัยการสามารถกักขังผู้ต้องสงสัยไว้ได้นานถึง ๒๓ วัน โดยไม่มีการตั้งข้อหา ซึ่งนานกว่าที่ประเทศพัฒนาแล้วอื่นๆ กักขังผู้ต้องสงสัยก่อการร้ายเสียด้วยซ้ำ

การสอบสวนใช้เวลานานติดต่อกันกว่า ๘ ชั่วโมง โดยบังคับให้อยู่ในท่าเดียว ไม่ให้หลับนอน ถูกข่มขู่ ตะโกนใส่พร้อมคำถามข่มขู่เพื่อให้สารภาพ น้อยคนที่เจอสภาพอย่างนี้แล้วจะไม่สารภาพเพื่อให้ออกไปจากความทรมานตลอดเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา ผู้ต้องสงสัยจะพบกับ การถูกสอบสวนเพื่อให้สารภาพ เช่นนี้โดยที่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ตระหนัก และไม่มีการต่อต้านให้เปลี่ยนแปลง

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาไม่นาน หลายคดีผู้ต้องหาว่านักโทษมิได้กระทำอาชญากรรมจริง หากถูกศาลตัดสินเพราะคำสารภาพ มีอยู่รายหนึ่งถูกจำคุก ๔๖ ปี เพิ่งถูกปล่อยตัวเมื่อไม่นานมานี้ เพราะศาลพบว่าตำรวจและอัยการร่วมมือกันสร้างหลักฐานเท็จจนต้องยอมรับสารภาพ เขาบอกว่าเขาถูกสอบสวนวันละ ๑๑ ชั่วโมง เป็นเวลา ๒๓ วัน

พฤติกรรมของอัยการก็มีส่วนทำให้เกิด

สภาพการณ์เช่นนี้ สถิติการชนะคดีที่ฟ้องของอัยการถือเป็นเรื่องใหญ่ จนบางคนต้องพยายามทำทุกวิถีทางให้ชนะ การตรวจสอบการทำงานของอัยการก็มีน้อย และการเป็นอัยการในญี่ปุ่นนั้นเป็นสถานะอันทรงเกียรติ

การปฏิรูประบบยุติธรรมของญี่ปุ่นเริ่มขยับตัวด้วยการตัดสินคดีแบบมีลูกขุนโดยให้ประชาชนร่วมพิจารณาคดีตั้งแต่ปี ๒๐๐๕ นับถึงปัจจุบันมีผู้ร่วมเป็นลูกขุนประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน สำหรับคดีอาชญากรรมร้ายแรง

ในคุกญี่ปุ่นนั้นนักโทษก็ถูกกระทำอย่างโหดร้ายทางจิตวิทยา ถึงแม้จะมีสภาพแวดล้อมเป็นเยี่ยมก็ตาม นักโทษห้ามสบคาผู้คุมเด็ดขาด มีโอกาสอ่านหนังสือน้อย นักโทษคนหนึ่งบอกว่ามีอิสรภาพอย่างเดียวคือหายใจ ไม่ว่าจะทำอะไรต้องขออนุญาตเสียก่อนแม้แต่การขึ้น นักโทษส่วนใหญ่นั่งกับพื้น จนเนื้อที่สัมผัสพื้นนานๆ ด้านจนเป็นแผล การถูกขังเดี่ยวโหดร้ายมากเพราะไม่ให้อะไรนอกจากเพ่งมองประตูแต่เพียงอย่างเดียว

นักโทษประหารนั้นยิ่งโหดร้ายมาก เพราะไม่บอกวันประหาร นักโทษต้องรออย่างไม่รู้วันตาย หัวใจเต้นแรงทุกครั้งที่มีผู้คุมเดินผ่านหน้าประตูท่ามกลางความเงียบสงัด นักโทษหันไปทางใดก็มีแต่ความเงียบและไม่ทำอะไรให้ทำ ถึงแม้จะกินคืออยู่ที่ก็ตาม

นักวิชาการญี่ปุ่นบอกว่าผู้คนในกระบวนการยุติธรรมของญี่ปุ่นมีทางโง่ที่มองจากแง่ของเหยื่อมากกว่าที่จะมองจากมุมของผู้ต้องสงสัย เช่นไม่พิจารณาสภาพแวดล้อมของผู้ต้องสงสัยที่ทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น เมื่อแนวคิดเป็นเช่นนี้ ผลลัพธ์จึงเป็นไปในทิศทางของการลงโทษรุนแรง ถึงแม้จะอ้างว่าไม่ใช่การแก้แค้นหากเป็นการพยายามทำให้ปรับตัวเป็นคนดีก็ตาม

การบังคับให้สารภาพเพื่อเอาผิดเป็นวิธีการแบบโบราณทั่วโลกเมื่อหลายร้อยหลายพันปีก่อน ถึงแม้จะได้คนสารภาพแต่ก็มิได้หมายความว่า ได้ความจริงว่าใครเป็นคนผิด ในประวัติศาสตร์ของไทยมีคนถูกลงโทษผิดๆ เพราะคำสารภาพเนื่องจากการทรมานมีมากมาย

บางสิ่งที่เราเห็นว่าดีจากข้างนอกนั้นบ่อยครั้งเมื่อจะเสียดสีไปแล้วก็จะพบสิ่งที่ไม่คาดฝันก็เป็นได้ การไว้ใจตาของตนเองแต่เพียงอย่างเดียวโดยไม่ใช้สมองและจิตใจที่พยายามกันหาความจริงประกอบจึงเป็นเรื่องที่สมควรใคร่ครวญโดยแท้ (ก)